

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ταχ. Δ/ση : Μέγλιν 5 (6^{ος} όροφος)
Τ.Κ. : 106 71, Αθήνα
Τηλ. : 2107546645
Email : diokitis.dam@minfin.gr

ΠΡΟΣ:
Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αρ. 3750/10.03.2026 Ερώτηση του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με τίτλο «Αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής για τη στήριξη μικρών τοπικών επιχειρήσεων σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές»

Σχετ.: Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με αρ. 3750/10.03.2026.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Σε απάντηση της διαβιβαζόμενης σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, αναφορικά με την «αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής για τη στήριξη μικρών τοπικών επιχειρήσεων σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑΜ) 2021–2027 εντάσσεται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής και συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Αποτελεί εξειδικευμένο χρηματοδοτικό εργαλείο για την υποστήριξη περιοχών που πλήττονται από τη διαδικασία απολιγνιτοποίησης και εμφανίζουν έντονα χαρακτηριστικά διαρθρωτικής προσαρμογής και δημογραφικής συρρίκνωσης.

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος υλοποιούνται σε συγκεκριμένες εδαφικές ενότητες, ήτοι στις περιοχές των εγκεκριμένων Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), που περιλαμβάνουν τη Δυτική Μακεδονία, τη Μεγαλόπολη, καθώς και νησιωτικές περιοχές της χώρας (Βόρειο και Νότιο Αιγαίο και Κρήτη). Οι περιοχές αυτές έχουν προσδιοριστεί βάσει των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και διαρθρωτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν, ιδίως λόγω των επιπτώσεων της απολιγνιτοποίησης, της ανάγκης παραγωγικής αναδιάρθρωσης και των φαινομένων πληθυσμιακής συρρίκνωσης, ενώ παράλληλα συγκεντρώνουν χαρακτηριστικά νησιωτικότητας, ορεινότητας ή/και γεωγραφικής απομόνωσης.

Το Πρόγραμμα εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2022 και ενεργοποιήθηκε από μηδενική βάση, χωρίς μεταφερόμενα έργα από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ενώ η υλοποίησή του εξελίσσεται βάσει των εγκεκριμένων Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων, όπως η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η καινοτομία, η ενεργειακή μετάβαση, οι περιβαλλοντικές δράσεις, η ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και η εφαρμογή ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στις **Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)**, οι οποίες εντάσσονται στην Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας» και στοχεύουν στη συντονισμένη ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής. Ειδικότερα, υλοποιούνται δύο δράσεις: η δράση για την ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας στο πλαίσιο των ΟΧΕ της Περιφέρειας Κρήτης και η δράση για την προστασία

και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο των ΟΧΕ λιμνών και ποταμών της Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης.

Η πρώτη δράση (Περιφέρεια Κρήτης), προϋπολογισμού 3,7 εκ. €, περιλαμβάνει παρεμβάσεις ανάδειξης και αναβάθμισης πεζοπορικών διαδρομών σε περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής και πολιτιστικής αξίας, με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της ασφάλειας και της διασύνδεσης οικοτουριστικών και πολιτιστικών πόρων. Η σχετική πρόσκληση απευθύνεται σε Δήμους της Περιφέρειας Κρήτης και παραμένει ανοικτή έως την 31.12.2026.

Η δεύτερη δράση, αφορά την υλοποίηση έργων προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος στις περιοχές ΕΣΔΙΜ της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης, με στόχο τη στήριξη της αναπτυξιακής μετάβασης και τη διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας. Η σχετική πρόσκληση προϋπολογισμού 16,95 εκ. €, απευθύνεται στο Υπουργείο Πολιτισμού και στους εποπτευόμενους φορείς του και παραμένει ανοικτή έως την 31.12.2026.

Γενικότερα, αναφορικά με την υλοποίηση του Προγράμματος ΔΑΜ, παρέχονται τα ακόλουθα στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν τη σταδιακή επιτάχυνση της υλοποίησης και την ενίσχυση της απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων (στοιχεία 25.02.2026):

- οι **συνολικές εντάξεις πράξεων ανέρχονται σε 1.026 εκατ. ευρώ (63%)**, εκ των οποίων 451,2 εκατ. ευρώ πραγματοποιήθηκαν εντός του έτους 2025
- οι **νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 665,1 εκατ. ευρώ (41%)**
- οι **εκταμιεύσεις διαμορφώνονται σε 132,2 εκατ. ευρώ**, εκ των οποίων 93,8 εκατ. ευρώ καταβλήθηκαν εντός του 2025.

Η εν λόγω πρόοδος συνδέεται σε σημαντικό βαθμό με την ενεργοποίηση δράσεων κρατικών ενισχύσεων, ιδίως στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 1 «Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας». Οι εντάξεις της Προτεραιότητας 1 ανέρχονται συνολικά σε 641,2 εκατ. ευρώ, ενώ οι αντίστοιχες δηλωθείσες δαπάνες ανέρχονται σε 77,14 εκατ. ευρώ.

Επισημαίνεται ότι στο Πρόγραμμα ΔΑΜ και ιδίως στις Προτεραιότητες 1 και 2, περιλαμβάνονται δράσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, καθώς και δράσεις που συνδέονται με την ενεργειακή μετάβαση και την προσαρμογή στην κλιματική ουδετερότητα. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν εκδοθεί συνολικά δεκατρείς (13) προσκλήσεις ενίσχυσης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων στις περιοχές των ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με το πλαίσιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) ή/και τον Γενικό Απαλλaktικό Κανονισμό, οι οποίες καταγράφονται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί.

Μέσω των αναφερόμενων στον πίνακα προσκλήσεων έχουν ήδη ενταχθεί συνολικά **919 επενδυτικά σχέδια**, με **δημόσια δαπάνη 421,6 εκατ. ευρώ** και **συνολικό προϋπολογισμό 618,7 εκατ. ευρώ**, συμβάλλοντας στη δημιουργία σημαντικού αριθμού νέων θέσεων εργασίας. Τα σχέδια αυτά υλοποιούνται κυρίως στις ηπειρωτικές περιοχές των ΕΣΔΙΜ.

Η ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δράσεων «Επιχειρώ Πράσινα» για μικρά νησιά, αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Τίτλος Πρόσκλησης	ΕΣΔΙΜ	Π/Υ Πρόσκλησης	Εντάξεις	Ενταγμένη επιχορήγηση (Δ.Δ)
1.2.1 Ενίσχυση Υφιστάμενων Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων σε περιοχές ΕΣΔΙΜ (de minimis)	ΔΜ / ΜΕΓ	30.000.000,00 €	428	25.770.585,22 €
1.2.1.1 Ενίσχυση Υφιστάμενων Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων στο Δήμο Μεγαλόπολης του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης Μεγαλόπολης (de minimis)	ΜΕΓ	3.000.000,00 €	12	754.564,20 €

Τίτλος Πρόσκλησης	ΕΣΔΙΜ	Π/Υ Πρόσκλησης	Εντάξεις	Ενταγμένη επιχορήγηση (Δ.Δ)
1.2.2 Ίδρυση Επιχειρήσεων & Ενίσχυση Νέων & Υπό Σύσταση Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων σε περιοχές ΕΣΔΙΜ (de minimis)	ΔΜ / ΜΕΓ	20.000.000,00 €	308	18.129.792,93 €
1.2.2.1 Ίδρυση Επιχειρήσεων & Ενίσχυση Νέων Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων στο Δήμο Μεγαλόπολης του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης Μεγαλόπολης (de minimis)	ΜΕΓ	3.000.000,00 €	29	1.955.035,17 €
1.2.6 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων ΜΜΕ που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ (ΓΑΚ)	ΔΜ / ΜΕΓ	65.000.000,00 €	49	117.413.017,01 €
1.2.6.1 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων ΜΜΕ που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης	ΜΕΓ	10.000.000,00 €	4	14.597.277,96 €
1.2.5 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση ΜΜΕ που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ (ΓΑΚ)	ΔΜ / ΜΕΓ	65.000.000,00 €	61	171.963.140,63 €
1.2.5.1 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση ΜΜΕ που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης	ΜΕΓ	10.000.000,00 €	28	70.985.936,14 €
1.2.9 Ενίσχυση της Ίδρυσης Πολύ Μικρών και Μικρών επιχειρήσεων στις νησιωτικές περιοχές του Προγράμματος ΔΑΜ 2021-2027 («Επιχειρώ πράσινα» σε νησιά < 3.100 κατοίκων)	ΝΗΣΩΝ	30.000.000,00 €		Σε διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων (331 υποβολές)
1.2.10 Ενίσχυση Υφιστάμενων Πολύ Μικρών και Μικρών επιχειρήσεων στις νησιωτικές περιοχές του Προγράμματος ΔΑΜ 2021-2027 («Επιχειρώ Πράσινα» σε νησιά < 3.100 κατοίκων)	ΝΗΣΩΝ	20.000.000,00 €		Σε διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων (403 υποβολές)
1.2.11 Ευκαιρία Ενδυνάμωσης Υφιστάμενων ΜΜΕ των Ηπειρωτικών Περιοχών Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης	ΔΜ / ΜΕΓ	20.000.000,00 €		Η πρόσκληση είναι ενεργή έως 30/6/2026

Τίτλος Πρόσκλησης	ΕΣΔΙΜ	Π/Υ Πρόσκλησης	Εντάξεις	Ενταγμένη επιχορήγηση (Δ.Δ)
2.2.5.1 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας & Μεγαλόπολης	ΔΜ / ΜΕΓ	40.000.000,00 €		Σε στάδιο ένταξης
2.2.5.2 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας & Μεγαλόπολης	ΔΜ / ΜΕΓ	20.000.000,00 €		Σε στάδιο ένταξης

Τέλος σημειώνεται ότι, προγραμματίζεται η έκδοση νέων προσκλήσεων του Προγράμματος ΔΑΜ με στόχο την προσέλκυση νέων επενδύσεων και τη διεύρυνση των επιλέξιμων τομέων δραστηριότητας, συνολικού προϋπολογισμού 140 εκατ. ευρώ.

Με εκτίμηση
Ο Διοικητής της ΕΥ ΔΑΜ

Πελοπίδας Καλλίρης